

ANTALYA Çevreci Dönüşüm Çalıştayı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİ TURİZM

09.03.2022

Çağımızın, Dünyamızın, insanlığın en önemli sorunu iklimsel değişiklikler, küresel ısınma, doğanın iklim değişiklikleri ile doğru orantılı dengesinin bozulmasıdır. Türkiye'de Turizmin başkenti konumunda olan Antalya'mızın yerel yönetim mercileri, birlikleri ve sivil toplum kuruluşları ile tek vücut halinde beraberce çalışması, mücadele etmesi, önlemler alması gerekmektedir.

İklim değişikliği, Küresel ısınma gibi gündemimizin en önemli sorunu olan kavramların Dünya'nın yapısı açısından belki çok fazla önüne geçilemez, durdurulamaz ama İNSAN KAYNAKLI iklim değişikliğinin önüne geçmek, durdurmak, yavaşlatmak bizlerin elindedir ve sürekli bu konular üzerinde çalışmalar, araştırmalar yapılmalı, çevreye duyarlı nesiller yetiştirmek için eğitimler düzenlenmeli ve ekolojik dengenin korunması için acilen uygulamaya geçilmelidir.

İçinde bulunduğumuz PANDEMİ dönemi, her ne kadar tüm Dünya ve insanlık için çok ciddi bir sarsıntıya yol açmış olsada, bardağa dolu tarafından bakıp, KÜRESEL İSINMA' nın, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ sorununun kişisel, bölgesel, ulusal olmadığını EVRENSEL BİR SORUN olduğunu ve tüm insanlığın ortak sorunu olduğunu bizlere çok daha iyi anlatmış, farkındalığını yaratmıştır.

NEDEN ?

Pandemi döneminde tüm insanların aldığı önlemleri, ortak kararları, salgın ile mücadele konusundaki hassasiyeti, önemi, gayreti **EKOLOJİK DÜZEN, TEMİZ BİR DOĞA ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK** için göstermeyelim...

Neler Öğrendik?
Pandemi
Covid-19
Maske, Eldiven
Hijyen,
Entübe,
Sosyal Mesafe

Neler öğrenmeli idik?
Ekolojik denge
Doğaya saygı
İklim
Ekosistem
Biyosfer
Biyoenjeri
Emisyon
Karbon salınımı
Enerji türleri

► Sorunumuzu genelden özele getirecek olur isek,

Antalyamızda durum nedir?
İklim değişikliğine ne kadar duyarlıyız?
Neler yapıyoruz? Neler yapmalıyız?
Turizm sektöründe iklim değişikliğine direnç nasıl olabilir?

Bunları ele alalım, değerlendirelim.

- Bu değerlendirmemizde, geçmiş dönemlere ait rakamlar, istatistikler vb matematiksel detaylardan uzak, konuyu NEDEN – SONUÇ ve NET ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ile toparlamak bizlere kısa ve orta vadede çok daha fazla faydalı olacak, konuya odaklanmamızı daha konforlu hale getirecektir.
- Küresel ısınma ve buna bağlı olarak iklim değişikliğini en fazla artıran konu TÜKETİM... Yani, insanlığın doğayı hor kullanarak bu zamana kadar doymaz, bilmek bilmeyen tüketim sınırsız bu sorunlara yol açtı diyebiliriz. Tükettimden kaynaklı iklim değişikliğine sebep olan en önemli olgular ise sırası ile,
 - Karbon salınımı
 - Kontrolsüz ve ihtiyaç fazlası su ve elektrik tüketimi,
 - Atık problemi, yani kullandığımız malzemeleri aşırı derecede çabuk, henüz tam bitmeden tüketip atmamız

- Turizmin başkenti olarak bilinen Antalya'nızın malum en büyük gelir kaynağı ve iş alanı Turizm sektörü.
- Turizm denilince, özellikle 3 saça ayağından oluşan yapı gündeme gelmeli.
- Seyahat Acentesi – Tur Operatörü
- Ulaşım (özellikle ve ağırlıklı Havayolu)
- Konaklama (Otelcilik tarafı)
- Antalya, özellikle yılın 5 ayı gibi büyük bir döneminde, kendi coğrafyasının, yüz ölçümünün çok üstünde bir nüfus ağırlamakta ve bu ağırlanan nüfusun sayısı 5 ay boyunca ortalama yerel Antalya'nın nüfusuna oranında 3 kat fazla olduğu görülmektedir. Üstelik 5 aylık süre boyunca 3 kat artan nüfusun Antalya'da kalış süresi 5 ay değil, ortalama 8 – 9 gündür. Dolayısıyla, aynı anda yaşayan kişi sayısı aynı olsa bile kişilerin değişiyor olması bile ciddi bir sorun teşkil etmektedir.
- Seyahat Acentelerimizde, getirmiş oldukları turist için yapılan aşırı bir trafik söz konusudur,

- Ulaşım tarafında, dünyanın dört bir yanından Antalya havalimanına iniş ve kalkış yapan uçakların müthiş bir karbon salınımı problemi söz konusudur. Öte yandan Gazipaşa'dan Kaş'a kadar yaklaşık 400 km'lik bir karayolu ile transferleri, turları, ticari karayolu kullanımı ile birlikte, aynı zamanda 250 km'nin üzerinde sahil bandı ve buna bağlı olarak deniz yolu taşımacılığı, tekne turlarını da aşımsamamak gerekir, özellikle bu taraflarda kültür ve kontrol edilebilirlik havayolu taşımacılığına göre biraz daha geri kalmış vaziyettedir.
- Konaklama tarafında ise muazzam bir tüketim ve bunun sonucunda aşırı bir atık sorunu söz konusudur.
- Elbette, bu 3 önemli ayak ve getirdikleri sorunlara aşırı derecede yaktı tüketimi, elektrik tüketimi, su tüketimini de eklemek gerekir ve kesinlikle bunları yok saymamak gerekir.

- Her ne kadar Dünyada ve Türkiye'de karbon salınımının en çok olma sebebi elektrik olsa da, Turizm sektöründe (yani bacasız sanayimizde) Antalya'da bu durumun BENZİN, MOTORİN ve GAZ ÜZLÜSÜ olarak YAKIT üzerinden çoğunluk getirdiğini söylemek pek yanlış olmayacaktır.
- Güvenilir kaynakların istatistiklerine ve rakamsal verilerine bakılacak olur ise Türkiye çapında en fazla ÇEVREYE DUYARLI TESİS' lerin olduğu, MAVİ BAYRAK ve YEŞİL TURİZM alanında en fazla ödül alan ilimizin ANTALYA olduğu rahatlıkla görülmektedir. ÇEVRE DUYARLILIĞI ve bunun gerektirdiği yaptırımlar ile birlikte zorunlu olmayan ancak sosyal sorumluluk gereği yapılması gerektiğine inanılan ve aynı zamanda rakip ülke / destinasyonlar ile rekabette daha ön plana çıkmak için birçok faydalı çalışmanın yapıldığını söyleyebiliriz. Yeterli midir? Kesinlikle hayır.
- Bu anlamda geleceğe yönelik yapılması gereken daha çok iş var, çok büyük önlemler alınması gerektiği aşikardır.

ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER ve ÖNERİLER

- İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENC gösterilebilmek için, KÜRESEL İSİNMA'YA karşı durabilmek, yavaşlatmak, durdurmak için alınması gereken önlemleri 3 aşamada irdelemek, planlamak ve uygulamak gerekiyor.
- 1. KISA VADE
- 2. ORTA SÜRELİ VADE
- 3. UZUN SÜRELİ ÖNLEMLER
- Bu 3 aşama içinde, özellikle kısa vadede yol haritaları belirlenmeli, görevlendirmeler yapılmalı ve bir an evvel harekete geçilmeli, uygulamaya konulmalıdır. Yani, uzun vadede yapılması gerekenler belirlenirken, "nasıl olsa daha vakit var, uzun vadede olacak işler" düşüncesinden uzak durulmalı, uzun vadede hayata geçebilecek, uygulanacak önlemlerin verilmesi için kısa vadede UZUN SÜRELİ HEDEFLER için çalışmalar yapılmalıdır.

1-) KISA VADEDE YAPILMASI GEREKENLER :

- a-) Eğitim Seminerleri, Sempozyumlar sıklıkla, bıkmadan, usanmadan planlı bir şekilde yapılmalı. Gerek yerel halk, gerek Turizm Çalışanları ve gerekse Turistler bu konuda bilinçlendirilmeli, farkındalık çalışmaları hızlı bir şekilde yapılmalıdır.
- Her şeyin başı EĞİTİM. Eğitim olmadan hiçbir şeyi başarabilme şansımız yoktur.
- Belediyelerimiz, Birliklerimiz, STK'larımız ile topyekün eğitim seferberliği başlatılmalı, bu konuda madde, manevi her türlü kaynak yaratılmalı, içerikleri, müfredatları yetkil akademisyenler tarafından belirlenip harekete geçilmelidir. Dünya çapında ve Türkiye çapında konusunda uzman kişiler, medyatik kişiler bulunmalı, çağırılmalı, davet edilmeli, her hafta ayrı bir mekan, ayrı bir bölgede (Yıllık Tarih Planı daha evvelden verilmiş, duyurulmuş vaziyette) konuşmacı konuklar ile birlikte sempozyumlar düzenlenmelidir.
- Bu süreçte, nedense halen eğitim sistemimizde DERS haline getirilememiş olan, müfredata dahil edilmeyen KÜRESEL İSİNMA – İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ konularının muhakkak ders olarak işlenmesi sağlanmalı, en azından Antalya'daki özel okullar, üniversiteler ile bu konuda net çalışmalar yapılmalıdır.

- b-) ATIK Malzemelerin Geri Dönüşümü, Yeniden Kullanımı için çalışmalar

- ATIK SABUN PROJESİ : Özellikle SKAL INTERNATIONAL ANTALYA Derneği olarak 6 sene evvel başlamış olduğumuz, Pandemi döneminde mecburi ara verdığımız ATIK SABUN Projesini tekrar gündeme almalı, uygulamalıyız.
- Bu projede temel amaç, otel odalarında 1 kereye mahsus kullanılmakta olan, oda banyosundaki sabunları, atılmasını önlemek, toplamak, kargo ile bir sabun fabrikasına göndermek, atık sabunların yüksek ısıda eritilip, hijyen bir şekilde tekrar kalıp haline getirilmesi ve oluşan yeni sabunların yardımı muhtaç kişilere ve kurumlarına ücretsiz ulaştırılarak tekrar ve bitene kadar kullanımının sağlanmasıdır. Derneğimiz, uluslararası düzeyde bu konu ile ilgili geçmiş senelerde " Sürdürülebilir Turizm " dalında ödülleri ve tebrikleri almış olup, 2022 yılı sonuna kadar gerçekleştireceğimiz bu faaliyetin devamı ile hedefimiz yine ödül almak ve Antalya'mıza farkındalığı artırıcı bir tanıtım hareketinde daha bulunmak olacaktır.

• **ATIK KALEM PROJESİ** : Yine SKAL ANTALYA Derneği projesi olup, otellerde kullanılan kurşun kalemlerin atılmasını önleyip, otellerden toplayarak kurşun kalemlerin tamiiri, uçlarının açılması ve paketlenmesi sureti ile yarıdırma ihtiyacı duyan köy okullarına, yurtlara göndererek kalemlerin bir ekz daha ve sonuna kadar kullanılmasını sağlamaktır.

• **ATIK PİL , ATIK veya KULLANILAMAYAN Elektronik malzemeler PROJESİ** : Yukarıda belirtilen maddeler ile aynı mantık çerçevesinde (atık pil hanç) az kullanılmış veya yanlış kullanımın malzemelerin atılmasından ziyade, tamir-onarım ile geri kazanımı mümkündür ve kullanılabilir hale getirilebilir. 2022 yılı içerisinde yine SKAL ANTALYA Derneği olarak Çevre Komitemiz dahilinde çalışma planları hazırlanmıştır.

• **ATIK MADENİ YAĞ , ATIK KİMYASAL YAĞLAR, ATIK YEMEK, ATIK ÇÖP....**
Yani her türlü olası ATIK için, atık olmadan önce nasıl yenilenebilir, nasıl geri dönüşümü sağlanabilir, nasıl tekrar kullanılır ve daha da önemlisi bu ATIK konusu nasıl bilgilendirilir, nasıl farkındalık yaratılabilir..... Bunların tümüne planlı bir şekilde girmek ve başarıyı elde etmek gerekir.

c-) Doğaya duyarlı, faydalı projelerin üretilmesi ve uygulanması için çalışmalar

- **KIRLANGIÇ PROJESİ** : Özellikle Ağaçların, yeşillik yoğun olduğu yerleri seven, doğaya müthiş katkıları olan, ekolojik denge harikası kirlangıçların, çoğunlukta otellerde oda balkonlarının dışlarına, altlarına yuva yaptıkları bilinir. Ancak, Kirlangıçların gerek faydasını ve doğaya olan katkısını bilmeyen kişiler, bu yuvaları yıkarlar, yok ederler (hatta genelde misafirlerin - otel müşterilerinin rahatsız olduğu, bu sebeple yapıldığı söylenir -)
- Bu konuda hem otel yöneticilerini, çalışanları, hem de misafirlerimizi bilgilendirecek çalışmalar SKAL ANTALYA Derneğimiz Çevre Komitesi tarafından yürütülmektedir. Geçmiş yıllarda pek çok tesisimize KIRLANGIÇ PROJESİ SERTİFİKASI verilmiş olup, yurt içi, yurt dışı duyarlanın yapılması sağlanmış, doğaya ve canlılara saygı çerçevesinde oldukça güzel övgüler alınmıştır. Bu projemiz de hızla devam edecektir.

• **AKDENİZ BAHÇELERİ PROJESİ** : Antalya bitki, kelebek, kuş türleri açısından Avrupa'nın en önemli şehirlerinden biridir. Mevcut peyzajda tercih edilen türler genellikle yabancı türler olduğu için bölgenin böcek türlerini cezbetmemektedir. Bu böceklerle beslenen kuşlar ve dolayısıyla diğer kelebek türleri de bu peyzajdan uzak durmaktadır.

► Bu proje, Bölgenin kendi doğasında yer alan halli hazırdaki bitki çeşitliliği kullanılarak hazırlanan bir peyzaj çalışmasıdır. «İklim Değişikliğine Adaptasyonda Doğal Peyzaj Uygulaması» çok büyük bir avantaj sağlamaktadır.

► Doğal Peyzaj iklim değişikliğine uyum sürecinde su ve enerji sarfiyatını minimuma indirir, Çünkü doğal bitki örtüsü binlerce yıldır bu coğrafyaya uyum sağladığı için fazladan sulama, gübreleme ve ilaçlama ihtiyacı ortadan kalkar.

► Antalya'da Doğal Peyzaj uygulaması pek çok şehre göre daha avantajlı ve kolaydır. Çünkü makiye 80'nin üzerinde çalı türü vardır. Bu çalı türlerinin kendi aralarındaki ve diğer canlılarla arasındaki ekolojik ilişkiler göz önüne alınarak seçim yapılırsa her mevsim çiçek açan, her mevsim aromatik kokuları olan bir bahçe elde edilebilir.

► SKAL ANTALYA Derneği olarak hedefimiz, 2022 yılında her biri ortalama 250 – 300 m2 alanda AKDENİZ BAHÇELERİ'ni 30 – 50 otele hayata geçirmekdir. 2025 yılına kadar toplamda 250 otele ulaşmak, bu tesislerin kendi doğal peyzaj alanlarını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmaktır.

• **GEREKSİZ SARFIYAT, KONTROLSUZ TÜKETİM alışkanlıklarından vaz geçilmelidir.** Bunun için ciddi çalışmalar yapılmalıdır.

- GEREKSİZ SU SARFI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN en önemli sebeplerinden biridir.
- Turizm sektörümüzde en fazla su sarfiyatının olduğu yerlere dikkat edilmesi, kontrol altına alınmalı, hatta kullanılan SUYUN GERİ DÖNÜŞÜMÜ sağlanmalı, TEKRAR KULLANIMI sağlanmalıdır.
- Bölgenizde bulunan GOLF SAHALARI, FUTBOL SAHALARI, GENİŞ OTEL BAHÇELERİ sulama sistemleri gözden geçirilmeli, periyodik sulama şekillerine bakılmalıdır.
- Yine bölgenizde deniz yolu seyahati yapan TEKNELERİMİZDE, TEMİZ SU, GRI SU, KARA SU kontrolleri yapılmalı, hatta çok ender de olsa kullanıldığını bildiğimiz DENİZ SUYU NU TEKNEDE GRI SU olarak, GERİ DÖNÜŞÜMDE kullanımını arttıracak faaliyetler yapılmalıdır.
- KAÇAK KUYU SULARI kontrol altına alınmalı, denetlenmeli, ciddi yaptırımlar uygulanmalıdır.
- GEREKSİZ ELEKTRİK KULLANIMI engellenmeli, muhakkak akıllı yönetim sistemlerine geçilmeli, teşvik edilmelidir.

d-) ULUSAL ve ULUSLARASI DERNEKLER İLE SIKI TEMAS ve İŞ BİRLİĞİ

► TEMA VAKFI, WWF TÜRKİYE, DOĞA DERNEĞİ, İDPAD, GREENPEACE AKDENİZ, İKLİMDUY.ORG, 350.ORG gibi demekler ve vakıflar ile çok sıkı iş birlikleri yapılmalı, ortak komiteler kurarak çalışmalar yürütülmelidir.

2-) ORTA ve UZUN VADEDE YAPILMASI GEREKENLER :

a-) ENERJİ SORUNLARI, YENİLENEBİLİR ENERJİ ve

KENDİ ENERJİNİ KENDİN ÜRET Projesi :

- Elektrik üretiminde fosil yakıt kullanımından derhal uzaklaşılmalıdır. Bu konu ile ilgili Bakanlıklar ve Enerji Kurulu bazı önemli çalışmalar yapılması gerekmektedir.
- Kömür santrallerinden en kısa süre içerisinde kurtulmamız gerekmektedir.
- Paris Anlaşması ile doğru orantılı olarak, hemen gerekli önlemler alınmalıdır.
- Yenilenebilir Enerjiye çok önem verilmesi, Geri dönüşümü sağlanabilen enerji kullanılmalıdır. ATIK ISI GERİ DÖNÜŞÜMÜ, KLİMA OPTİMİZASYONLARI, BASINÇLI HAVA GERİ KAZANIMI gibi avantajlı sistemler ile çalışılmalı, raporlar alınmalıdır.
- RÜZGAR ENERJİSİ, HİDRO ELEKTRİK, BİO ENERJİ ve özellikle GÜNEŞ Enerjisi Antalya ve çevresinde hızla yeni kurulacak üretim alanları olmalıdır.

- Özellikle geçtiğimiz 3 sene içerisinde, İklim Değişikliği ile mücadele kapsamında devlet teşvikleri oldukça artmış, Sigorta – Reasürans ve Finans firmaları ciddi ataklar yaparak, **KENDİ ENERJİNİ KENDİN ÜRET** sistemi / projesi için harekete geçmiştir. Eskiden 25 – 35 yıl arasında yatırım geri dönüşümü hesaplanan projeler, son teşvikler ve finansal destekler ile 7 – 10 yıl arasına kadar düşmüş durumdadır. Özellikle büyük gövdeli otellerimizin artık kendi elektrikliğini kendilerini üretmesi ve hatta üretim fazlasını da devlet garantili satmasını sağlamak gerekmektedir. Bunun için, hızla Otel Yatırımcıları bilinçlendirilmesi, cesaretlendirilmesi ve teşvikler aratarak devam etmelidir.
- ▶ Otel yatırımcılarının muhakkak bir araya gelmeleri sağlanmalı, ortak faydada, komşu otelleri ile birlikte ortaklaşa elektrik üretim alanları ararak yatırımlarını yapmaları gerekmektedir. Günümüzde birkaç otel grubu artık kendi elektrikliğini üretmek için çalışmalara başlamış, hatta bir kısmı üretime devreye almış vaziyettedir. Ama şu anda çok asgari düzeyde bir sayıya sahip olup, muhakkak bu sayıların hızla artırılması gerekmektedir.
- ▶ Artık devir, otellerine ek oda yapmak değil, ek otel almak değil, yenilenebilir enerjiye yatırım devridir.

b-) TURİZM ÇEŞİTLENDİRMESİ Hızla hayata geçirilmeli

- ▶ Antalya, Deniz-Kum-Güneş 3'lüsü ve Her Şey Dahil cenneti haline zaten gelmiş vaziyettedir ve bu konularda artık ciddi enflasyon bulunmaktadır. Her Şey Dahil'in yok edilmeye çalışması, azaltmaya uğraşılması gereksiz, nafle hareketlerdir. Bunun yerine mümkün mertebe bu tip yatırımların yavaşlatılması, zorlaştırılması, bunun yerine Alternatif Turizm olgularına tam teşvik verilmesi, her türlü destek ve kolaylığın sağlanması gerekir.
- EKO TURİZM
- SPOR TURİZMİ
- SAĞLIK TURİZMİ
- GASTRONOMİ TURİZMİ
- KIŞ TURİZMİ
- YAŞLI TURİZMİ
- İNANÇ TURİZMİ
- KAMP-KARAVAN TURİZMİ
- WELLBEING
- EĞİTİM TURİZMİ

- ▶ Bu turizm çeşitlerinin alt kırılımları açılır, buna göre planlama yapılır, bu problem değildir.
- ▶ Asıl sorun, yıllardır turizmi çeşitlendirmeye yönelik çalışmalar yapılır iken, özellikle tanıtımlarda **ÇEVRE FAKTÖRÜ** unutuldu. **İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİ TURİZM** farkındalığı oluşturulmadı. Bu yoldan gidilir ise, başarı orta vade de kesin olacaktır.
- ▶ Yani, bu alternatif turizm dallarını güçlendirmeyi, geliştirmeyi **İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE KAPSAMINDA** yaptığımızı, bunun için çalıştığımızı, çalışacağımızı seyahat taleplerine anlatmak, hissettirmek gerekir.

- ▶ c-) **KARBON SALINIMI İLE MÜCADELE** : Kısa vadede kesin bir şeyler yapmak gerektiği gibi, kısa vadede planlayıp, orta ve uzun vadede kalıcı çözümler üretilmesi gerekmektedir.
- ▶ Örneğin: Antalya havalimanına inen uçakların büyük bir çoğunluğu yakıtlarını kendi kalkış havalimanından yapmakta, Antalya'da yakıt aktarımı yapılmamaktadır.
- ▶ Bu konuda çalışmalar yapılmalı, Hava yolu firmaları ile görüşülmeli, belirli teşvikler verilmesi ve yakıtlarını Antalya'dan almalarını sağlamalıyız. Bu başarı elde edilir ise, Antalya semaları üzerindeki karbon salınımı oranı yol olmasada, ciddi anlamda azalacaktır. Turizmin Başkentini doğal afetlerden, iklim değişikliğinden korumak için yapılacak bu çalışmanın, ulusal bazda desteklere ihtiyacı vardır.
- ▶ Teknelerin, belirli kişi sayısının altında tura çıkmaması sağlanmalı, gerektiği şartlarda 3 teknede çıkacak turun, 2 tekneye birleştirilmesi için teşvik edici çalışmaların yapılması sağlanmalıdır. Aynı durum karayolu transfer taşımacılığı için de geçerlidir.

KAYNAKLAR :

- ▶ Antalya Büyükşehir Belediyesi Kent tarihi ve Tanıtımı Dairesi Bşk.
- ▶ Ekosfer
- ▶ EnerjiSa
- ▶ İklimiduy.org

GRUP KATILIMCILARI

- ▶ Uğursal UĞUR – SKAL ANTALYA Derneği Başkanı
- ▶ Dr. Ebru Cücü AÇIKALIN – ABB Kent Tarihi ve Tanıtımı Daire Başkanlığı
- ▶ Varol ÇAKIR – Deniz Ticaret Odası YK. Üyesi
- ▶ Recep YAVUZ – Antalya Kent Konseyi Turizm Komitesi Bşk.